

L.M. Ericssons väg 14
Box 3601
126 27 Stockholm
Telefon 08-450 41 00
www.konstfack.se

Konstfack

University College of
Arts, Crafts and Design

Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

2012-02-21

EKO 2012/01

Budgetunderlag för perioden 2013 - 2015

(5 bilagor)

1. Sammanfattande bedömning

Den kommande budgetperioden stärker Konstfack som ett hållbart lärosäte, innehållsmässigt och finansiellt. Vi står på en stabil grund men för att kunna bli ännu mer konkurrensförmåga internationellt - och skapa förutsättningar för ett hållbart, kulturellt och innovativt samhälle i Sverige - behöver vi resurser för att utveckla forskningen.

Den forskning som vi bedriver, och vill bedriva i framtiden, ska bidra till att Sverige ligger i framkant vad gäller både den konstnärliga och vetenskapliga forskningen. Vår unika, korsbefruktande miljö bestående av forskare, yrkesverksamma, lärare, doktorander och studenter från olika delar av världen erbjuder särskilda kvalitéer. Kvalitéer som kan bidra till att förstärka Sveriges position som världsledande inom de profilområden som Konstfack nu utvecklar i samarbete med några av våra främsta lärosäten. Konstfack kan genom sin unika position och internationella gångbarhet, bidra till att Sverige genererar innovativa och därmed alternativa förhållningssätt som påverkar Sveriges utveckling.

För att nå dit vill vi bygga upp en forskningsmiljö som innebär att antalet doktorander utökas, samtidigt som vi ser ett behov av att ge yngre forskare möjlighet att forska vidare inom våra områden. En annan viktig del i arbetet med att stärka forskningsmiljön är att bygga vidare på vår tradition att knyta till oss internationella spjutspetsforskare. Sverige är ett litet land och vi måste därför lyfta blicken och i större utsträckning använda vår attraktionskraft för att knyta till oss de mest framstående forskarna. Vi har idag en unik möjlighet att

göra det och Konstfack är ett exempel där detta kan ske. Vårt rykte internationellt lägger grunden för en sådan handlingsplan. För att kunna göra det hållbart framöver behöver vi ytterligare resurser. Det är inga större belopp i förhållande till de innovativa resultat som det kan leda till för samhället i stort.

2. Utbildningens inriktning och omfattning

Utbildningens inriktning och omfattning vid Konstfack totalt

Hösten 2012 ska styrelsen besluta om Konstfacks nya utbildnings- och forskningsstrategi för 2013-16. Vi kan för närvarande inte se att detta kommer att medföra genomgripande förändringar för den konstnärliga utbildningens inriktning och omfattning på grundnivå och avancerad nivå. Däremot ser vi en fortsatt förstärkt forskningsanknytning i utbildningen mot bakgrund av den nya strategin för forskning.

I budgetpropositionen och regleringsbrevet för 2012 erhöll Konstfack en höjning av takbeloppet med 14,9 mkr (inkl pris- och löneomräkning) för den nya lärarutbildningen åk 7-9 i bild med slöjd och annat ämne samt för utbildning i bild åt Stockholms universitet.

Konstfack räknar med att nå takbeloppet även kommande år. För att nå det planerar vi att tillfälligt öka volymen inom fristående kurser (kurser för yrkesverksamma) till dess att den nya lärarutbildningen är fullt utbyggd. Vi avser också att använda sparade prestationer kommande år. Vi planerar också en viss omDispositionering av utbildningsvolym mellan grundnivå och avancerad nivå inom konstnärlig utbildning.

Utbildningens volym låg under 2011 på en något lägre nivå jämfört med tidigare år. Antalet helårsstudenter uppgick till 615,6¹ och totalt examinerades 146 studenter under 2011.

Minskningen beror bland annat på fler studieavbrott samt något färre antagna än planerat inom lärarutbildningen. Att Konstfack ändå hade en viss överproduktion 2011 förklaras främst av att VFU i den nya lärarutbildningen ligger samlad vissa perioder. Detta medförde en ökning av utbildning inom konstområdet och en minskning av undervisningsområdet under hösten 2011, jämfört med tidigare år. Denna ojämnheter mellan utbildningsområden över tid, kommer att bestå till dess att den nya lärarutbildningen är fullt utbyggd.

Inga förändringar och omprioriteringar planeras dock avseende fördelningen mellan utbildningsområdena design, konst, undervisning och humaniora/samhällsvetenskap.

För att bedömningen av vilka sökanden som är avgiftsskyldiga anlitar Konstfack fr o m 2011 Verket för högskoleservice (VHS) för antagning till alla

¹ Varav 593,1 egna studenter, resten beställd utbildning.

program, även svenskspråkiga kandidatprogram. Vidare har vi övergått från fysisk till digital arbetsprovshantering.

Konstnärlig utbildning på grundnivå

Söktrycket till Konstfacks sju kandidatprogram som leder till konstnärlig examen i konst, design eller konsthantverk låg under 2011 på samma höga nivå som tidigare. 1 168 kompletta anmälningar inkom till 86 platser, vilket blir 13,6 sökande per plats. Högst söktryck hade kandidatprogrammet i Konst (504 sökande till 14 platser), vilket innebar 36 sökande per plats. Konstfack räknar med ett fortsatt högt söktryck till utbildningar som leder konstnärlig examen på grundnivå.

Vad gäller arbetsmarknadens behov noteras ett fortsatt ökat behov av inredningsarkitekter, främst på grund av pensionsavgångar. Fler platser behövs därför inom Inredningsarkitektur och Möbeldesign men svårt att tillgodose på längre sikt inom ramen för nuvarande resurser. Konstfack planerar dock en mindre utökning av antalet platser till dess att den nya lärarutbildningen är fullt utbyggd. För Konstfack är det angeläget att även fortsättningsvis bidra till att Sverige sätter ett internationellt avtryck inom inredningsarkitektur och möbeldesign.

Konstfack tar ansvar för en rad små spetsutbildningar inom det konstnärliga området. Varje konstnär, designer eller konsthantverkare bidrar själv till att skapa denna efterfrågan genom nytänkande och konstnärlig skicklighet. Utbildningsprogrammen präglas av små studentgrupper, handledning, arbete i verkstäder samt att varje student har en arbetsplats. Utan större förändringar i verkstäder m.m. kan därför endast mindre ökning och minskningar i gruppstorlek göras inom de enskilda grupperna eller som justering mellan grundnivå och avancerad nivå.

Konstnärlig utbildning på avancerad nivå

Söktrycket ökade stadigt till Konstfacks masterprogram fram till 2011 (startade ht 2007), då studieavgifternas införande förändrade bilden. Våren 2011 antogs något (sju) färre studenter till masterprogrammet.

Totalt antogs 85 studenter inför masterprogrammets start läsåret 2011/12. Ser man till antalet sökande som inledningsvis anmälde sig i NyA (384) är tappet 22 % jämfört med tidigare år. Jämför vi istället med antalet sökande med komplett anmälan som gick vidare till antagningsgruppernas urval är minskningen 41 %. En stor andel bland de sökande försvann alltså under den inledande bedömningen av avgiftsskyldighet.

Endast en bland 11 avgiftsskyldiga sökande, som vid första urvalet erbjöds plats på masterprogrammet, var villig att betala 265 tkr per läsår för sin studieplats. Samma student erhöll det stipendium som Konstfack delar ut i form av nedsättning av studieavgift. Ingen av de avgiftsskyldiga reserver som därefter erbjöds plats tackade ja. Konstfack erhöll 200 tkr för lärosätesstipendier för hösten 2011, vilket inte täcker en hel årsstudieplats. Tyvärr har arbetet med

att vända sig externt för att på sikt kunna bygga upp en egen stipendiefond, hittills inte varit lyckosamt. Vår uppfattning är att än så länge ser svenska företag högskoleutbildning som en angelägenhet för staten, något som de betalar för genom skatten.

Söktrycket är tillräckligt högt för att fylla antalet platser i framtiden, det är istället mixen av studenter som förändrats. Tidigare var omkring hälften utländska studenter, varav många från länder utanför EES-området. Detta bidrog till utbildningens kvalitet och gav studenterna ett internationellt nätverk under studietiden, vilket är mycket värdefullt på en framtida arbetsmarknad. En arbetsmarknad som för konstnärliga utövare i huvudsak är internationell till sin karaktär – och inte koncentrerad till Europa.

Att utöka det redan höga internationella studentutbytet är inte ett reellt alternativ då våra utbildningsplatser är fullsatta (även fysiskt). Vi är därför fortsatt bekymrade för denna utveckling som innebär minskat inflöde från länder utanför EES-området.

För att säkra möjligheten att anta de mest kvalificerade sökande till konstnärlig utbildning och därmed kunna erbjuda en internationell utbildningsmiljö behövs ett betydande tillskott av stipendiemedel för konstnärlig utbildning.

Läroarbetsutbildning

Hösten 2011 antogs totalt 30 studenter till våra två nya utbildningar för *ämneslärare med inriktning mot gymnasiet* (lärare i Bild och Design samt lärare i Bild och Media). På grundnivå och avancerad nivå erbjuds fristående kurser som kan leda till kandidat- respektive magisterexamen. Utöver detta erbjuder institutionen för bildpedagogik utbildning inom ramen för Skolverkets *Lärolyft*.

Under 2011 hade Konstfack 173 sökande till 30 platser på de två nya läroprogrammen. Bland dem var 69 sökande behöriga med en komplett anmälan, inkl. arbetsprover. Dimensioneringen motsvarar den läroarbetsutbildning som tidigare har bedrivits på Konstfack, förutom den förlängning med ett halvår som den nya ämneslärarutbildningen innebär.

Rekryteringsbehovet av utbildade lärare inom våra områden är stort fram till 2022 enligt betänkandet *En hållbar läroarbetsutbildning* (SOU 2008:109). Där poängteras också att lärare i estetiska ämnen har en bredare arbetsmarknad än grund- och gymnasieskolan.

Den medvetna profileringen hos landets lärosäten har, tillsammans med prövningen av examensrätter inom läroarbetsutbildning, lett till att sex lärosäten idag har examensrätt i bild. Utifrån kravet på läroarbetslegitimation bedömer Konstfack behovet av kompletterande läroarbetsutbildning inom våra områden som mycket stort de närmste åren, volymmässigt kanske t o m större än vår ordinarie utbildning.

Under 2011 erhöjld Konstfack examensrätt i ämnet slöjd. Hösten 2012 startar Konstfacks nya utbildning för *ämneslärare med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i ämnet Bild, med inriktning mot slöjd och annat ämne*. Fullt utbyggd kommer Konstfack att ha drygt 200 helårsstudenter totalt i lärarutbildningen.

Inget annat lärosäte i storstockholmsområdet som tidigare utbildat lärare i slöjd (Uppsala universitet och Stockholms universitet) ansökte om denna examensrätt. Trots att intresset och behovet av lärare i slöjd är stort bedömer vi att utbildningens attraktionskraft är osäker. Detta eftersom utbildningens andra och tredje ämne är av en alltför liten omfattning samt svårigheten att åstadkomma en attraktiv kombination av bild och slöjd med ett tredje ämne vid Stockholms universitet.

Utöver tidigare nämnda förändringar har Konstfack lämnat in en att ansökan till Högskoleverket om examensrätt för masterexamen i bildpedagogik.

Överföring av takbelopp från Stockholms universitet till Konstfack

Tidigare har Stockholms universitet avräknat ett visst antal platser i bild för de kurser som Konstfack erbjuder i universitetets lärarutbildning mot senare år och gymnasieskolan. Detta avtal upphörde sista juni 2011.

Konstfack har i samråd med Stockholms universitet skrivit en avsiktsförklaring om samarbete i den nya lärarutbildningen, undertecknad av rektorerna för Stockholms universitet och Konstfack 2010-06-21. Ett avtal ska tecknas rörande bland annat det tredje ämnet i lärarutbildning för årskurs 7-9 bild med slöjd och annat ämne. Överföringen av takbelopp ska även användas till att förse Stockholms universitet med bildämnet i övriga lärarutbildningar. Detta avtal rör både grundlärar- och ämneslärarutbildning, vilket är en utökning av tidigare uppdrag som inte avsåg lärarutbildning mot tidigare år.

Följande anhållan från Stockholms universitet lämnades därför till regeringen under 2011:

- Anhållan till regeringen 2011-06-13 om överföring av takbelopp motsvarande 13 helårsstudenter inom utbildningsområdet Konst för kurser inom lärarutbildningen som anordnas av Konstfack från Stockholms universitets takbelopp till Konstfacks takbelopp.
- Anhållan till regeringen 2011-09-13 om överföring av 14 mkr från Stockholms universitets takbelopp till Konstfacks takbelopp, med syftet att bygga upp en ämneslärarutbildning i ämnena bild och slöjd vid Konstfack.

Den sista skrivelsen lämnades in för sent för att påverka innehållet i budgetpropositionen och regleringsbrevet för 2012. Den utökning som anges bygger istället på departementets egna beräkningar. Det återstår därför för regeringen att överföra ytterligare 4 mkr av takbeloppet till Konstfack från Stockholms universitet. Konstfack och Stockholms universitet är överens om att dessa

resurser är nödvändiga för att fullfölja avtalet om fortsatt samverkan avseende 1) universitets gamla och nya utbildningar för lärare i grundskola t o m gymnasiet där kombinationer kan göras med ämnet bild; 2) slutförandet av äldre lärarutbildning i slöjd samt 3) start av utbildning av ämneslärare för åk 7-9 i bild med slöjd i Konstfack regi, där det tredje ämnet erbjuds vid universitetet.

3. Konstnärligt utvecklingsarbete och forskning

Konstfack har en unik position bland de konstnärliga högskolorna genom att bedriva såväl konstnärlig som vetenskaplig forskning inom flera olika kunskapsområden. Konstfack söker därför på olika sätt att utveckla de ”mångdisciplinära och otraditionella angreppssätt” som Konstfack, liksom SUHF, ser som nödvändiga för att möta samhällets framtida utmaningar.

Med utgångspunkt i en sedan länge etablerad stark profil har Konstfack sällsynt goda förutsättningar att bli en i Sverige ledande forskningsaktör inom områdena konst, konsthantverk, bildpedagogik och design. Konstfacks resurser och varumärke har en stark attraktionskraft på unga förmågor både inom Sverige och i utlandet. Majoriteten av våra forskande och undervisande lärare är, vid sidan sina tidsbegränsade läraranställningar, framgångsrika, yrkesverkssamma konstnärliga utövare. Detta bidrar både till aktualitet och internationella kontakter inom respektive kompetensområde. Det finns inom det konstnärliga området ett starkt fokus på individuella förmågor, vilket överensstämmer väl med politikens nuvarande inriktning

Tyvärr är förutsättningarna enbart teoretiska så länge Konstfacks forskningsanslag ligger på nuvarande nivå. 2012 utgör Konstfacks anslag för konstnärligt utvecklingsarbete och konstnärlig forskning endast 4,9 procent av det totala anslaget. Det nuvarande anslaget storlek medför särskilda svårigheter för Konstfack att samfinansiera externa forskningsprojekt, inrätta doktorandanställningar och i övrigt bygga upp en forskning i paritet med den grundutbildning som bedrivs. Detta försvåras ytterligare av den konkurrens Konstfack möter av muséerna, som inte har samma krav på redovisning av full kostnads-täckning enligt SUHF:s modell. Museerna blev, vid sidan av universitetet, vinnarna inom konstnärlig forskning i exempelvis Vetenskapsrådets utlysningar 2011.

Konstfack söker i dagsläget nya vägar utifrån den nuvarande situationen. I första hand försöker vi effektivisera användningen av nuvarande resurser genom profilering och prioritering. För det vill vi utveckla våra samarbeten med andra lärosäten och då främst fördjupa och bredda vårt samarbete med Kungl. Tekniska Högskolan (KTH) genom att skapa en gemensam forskningsmiljö.

Det är en utmaning att väga detta mot det fortsatta samarbetet inom exempelvis den nationella designforskarskolan, den nationella konstnärliga forskarskolan och framtida forskningssamarbeten med de konstnärliga lärosätena i Stockholm. Slutligen finns önskemål från bland annat Stockholms universitet

om att Konstfack ska bli en nod och samarbetspart för ämnesutvecklingen inom slöjd, bildpedagogik och de estetiska ämnenas didaktik – från grundnivå till forskarnivå.

Profilering och prioritering

Utifrån nyss nämnda förutsättningar är det avgörande för Konstfack att forskningsanslaget används effektivt och i överensstämmelse med högskolans långsiktiga mål. Konstfack har därför påbörjat ett arbete där anslaget för konstnärlig forskning och konstnärligt utvecklingsarbete i mindre uträkning än tidigare kommer att användas för konstnärligt utvecklingsarbete till förmån för den konstnärliga forskningen. Ett framgångsrikt konstnärligt utvecklingsarbete är, precis som konstnärlig forskning, en motor för att utveckla nya idéer och perspektiv både hos den enskilda läraren och för de konstnärliga utbildningarna. Men under rådande omständigheter måste den typen av arbete antingen prioriteras ner eller finansieras på annat sätt.

För att konsolidera Konstfacks nuvarande forskning och medge större, mera riktade satsningar kommer verksamheten att inriktas mot fyra tematiska områden: ”*Materiella kulturer*”, ”*Sensorium: rumsliga perceptioner*”, ”*Designdriven och gestaltande kunskapsproduktion*” samt ”*Narrativa processer*”. Fälten är förankrade i grundutbildningen men tänks vara tvärssektoriella i förhållande till institutionerna. Genom att ge dessa inriktningar en tydlig kropp och identitet underlättas utbytet mellan forskningen och utbildningen, mellan olika forskningstraditioner verksamma inom respektive område, liksom mellan Konstfack och omvärlden.

Områdenas tematiska fokus ringar in Konstfacks befintliga forskarkompetens inom områdena bildpedagogik, designforskning, historiska och teoretiska studier, ljud-, ljus- och färgforskning, temporala medier och berättandemetodik m.m., men pekar också ut områden i behov av nya, interdisciplinära forskningsinsatser betraktade ur ett samhällsperspektiv.

De fyra forskningsområdenas specifika teman, med sin epistemologiskt och metodologiskt gemensamma grund, manifesteras tydligt i den konstnärliga forskningen som ska bedrivas inom dessa fält. Den konstnärliga forskningen är *per se* ämnesöverskridande, inriktad mot konst men i lika hög grad mot ett utforskande av världen bortom och mellan de historiskt bestämda disciplinerna.

Ett strategiskt samarbete om en ny gemensam forskningsmiljö

Konstfack avser att bygga upp en gemensam forskarmiljö med Kungliga Tekniska Högskolan (KTH). Diskussioner har förts mellan lärosätena sedan i somras och är ett sätt att formalisera och stärka de forskningssamarbeten som redan bedrivs. En viktig del i denna miljö är ett gemensamt doktorandprogram. En förutsättning för att detta program ska kunna förverkligas är att Konstfack och KTH kan gå in i det som likvärdiga parter vad gäller finansiering och engagemang. För att klara det behöver Konstfack hjälp med sin del av finansieringen genom ett utökat forskningsanslag.

Samarbetet med KTH planeras att omfatta alla de fyra ovanstående forskningsområdena och med olika delar av KTH. Denna tvärdisciplinära och tvärinstitutionella miljö har förutsättningar att bli ledande inom fältet och en nod för innovationer och därmed nya företag och arbetstillfällen. Vi menar att konstnärlig forskning inom de utpekade områdena kan hjälpa till att omvandla vetenskapliga framsteg till innovationer som kan omsättas i nya varor eller tjänster och därmed företag, jobb och tillväxt.

Samarbetet är en del av Konstfacks strategi att stärka sin forskningsprofil och öka forskningsvolymen genom nära samverkan med andra högskolor eller universitet. Vid Konstfack finns både vetenskaplig och konstnärlig forskning representerade, vilket ger oss en unik position som samarbetspartner. Det är just möjligheten till samverkan mellan den konstnärliga forskningen och den vetenskapliga (vilken på Konstfack omfattar såväl experimentell, praktikbaserad som historiskt och teoretiskt orienterad forskning) som utgör Konstfacks styrka; en viktig garant för dynamiska utbyten, kritiskt tänkande och kreativitet.

Forskningen på Konstfack bedrivs utifrån ett ”dubbelt perspektiv”, vilket innefattar en syn på kunskap och lärande där metoder och teoretiska perspektiv grundade i såväl konstnärliga som vetenskapliga diskurser samverkar. Den övergripande målsättningen för Konstfacks forskning är att förena görandets och skapandets praktiker med det radikala ”omtänkande” av relationen individ–samhälle–miljö som omställningen till ett mer hållbart samhälle kräver. Driven av ett starkt socialt engagemang, verksam mellan och bortom de traditionella disciplinära gränsdragningarna, har denna forskning en stor innovationskraft genom att uttalat främja kreativitet och verka nyfiket utforskande utifrån ett icke-dogmatiskt förhållningssätt. Därmed finns implicit även en konceptuell frihet att i samverkan med andra formulera nya problemställningar och söka lösningar med andra metoder.

Fullt utbyggd kommer den planerade gemensamma forskningsmiljön att bestå av seniora och yngre forskare såväl som post doktoranställningar och ett gemensamt doktorandprogram omfattande cirka 20 doktorander. Konstfack beräknar att vår del av programmet, fullt utbyggt, kommer att omsätta 20-25 miljoner kronor. Konstfack ämnar inkomma med en särskild hemställan om att få ett utökat forskningsanslag.

5. Intäkter och kostnader

I bilaga 1 redovisas en beräkning för hela Konstfack vad avser verksamhetens intäkter och kostnader.

Intäkter och kostnader för utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Av bilaga 2 framgår den beräknade utvecklingen av intäkter och kostnader för utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Högskolan har från 2012 fått utökad anslag för en ny lärarutbildning och för utbildning i bild för det som tidigare reglerades som beställd utbildning åt Stockholms universitet. Till dess att den nya lärarutbildningen är fullt utbyggd, kommer Konstfack att erbjuda ett större utbud av fristående kurser. För att klara av att nå takbeloppet kommer dessutom sparade helårsprestationer att behöva tas i anspråk.

Under 2013 och 2014 kommer lokalytorna att utökas och investeringar att göras för utbyggd och förändrad verksamhet. Det kommer främst att innebära ökade lokalkostnader. Kostnaderna för investeringar kommer trots nya investeringar att minska från 2014, eftersom de stora investeringarna som gjordes vid flytten till nya lokaler 2004 då är avskrivna. Se vidare kommentarer till investeringar i anläggningstillgångar och lokalförsörjning.

Personalkostnaderna beräknas öka med ca 5,6 mkr mellan 2011 och 2012. Av detta svarar ca hälften för beräknad lönerevision med 2,7 mkr. Resten avser kostnader för utökad verksamhet. Kostnader för personal beräknas öka ytterligare under 2013 – 2015 i takt med att den nya lärarutbildningen byggs ut.

Under perioden 2012 - 2015 räknar högskolan med ett underskott respektive år.

Intäkter och kostnader för konstnärligt utvecklingsarbete och forskning

I bilaga 3 redovisas den beräknade utvecklingen av intäkter och kostnader för konstnärligt utvecklingsarbete och forskning. På intäktssidan ingår förväntade externa bidrag till forskning inom Konstfacks områden. Aktiviteten i externfinansierad forskning kommer att vara låg 2012 jämfört med 2011. Därefter beräknas bidragen öka.

Införandet av den nya redovisningsmodellen från 2010 har inneburit att anslaget för konstnärligt utvecklingsarbete och forskning belastas med en större andel av högskolegemensamma kostnader än tidigare. De nuvarande forskningsprojekten vid Konstfack, är alla beräknade med påslag för indirekta kostnader med 35 %. Under året har redan beviljade, pågående projekt, debiterats för gemensamma kostnader enligt den nya redovisningsmodellen och mellanskillnaden mellan ny fördelning och beslutade indirekta kostnader med 35 % har sedan redovisats som samfinansiering. Under 2011 har anslaget belastats med knappt 1,1 mkr för redovisad samfinansiering, i paritet med 2010.

Akkumulerat myndighetskapital uppgår till ca 1,5 mkr. Merparten av detta kommer att användas för att täcka samfinansiering för tidigare tecknade avtal om externfinansiering med indirekta kostnader på 35 % samt bidra till samfinansiering av nya externfinansierade forskningsprojekt. Det innebär att underskott beräknas redovisas för åren 2012 – 2015.

Investeringar i anläggningstillgångar

Investeringsbehovet i anläggningstillgångar redovisas i bilaga 4. Investeringarna avser till största delen grundutbildningsverksamheten.

Flytten till nya lokaler 2004 innebar stora investeringar. Kostnaderna för investeringarna som gjordes då, kommer att vara betydande fram till och med 2014, och har delvis finansierats av det ackumulerade myndighetskapitalet.

Konstfack har påbörjat en översyn av nuvarande lokaler i form av ett lokalprogram med sikte på 2014. Det har då gått 10 år sedan flytten till Telefonplan. Verksamheten förändras och Konstfack har även fått ett utökad utbildningsuppdrag på ca 100 helårsstudenter, främst avseende en ny lärarutbildning.

Investeringarna beräknas öka under senare delen av perioden 2012 – 2015, framför allt under 2014. Det hänger samman med lokalprogrammet som ska tas fram mer detaljerat under 2011. Investeringarna avser främst förbättringsutgifter på annans fastighet.

I budgetunderlaget har gjorts beräkningar av storleken på investeringarna, framförallt för 2013 och 2014, som hör samman med förändringar av nuvarande och tillkommande lokaler enligt lokalprogrammet. Dessutom beräknas underhållsansvaret för lokalerna innebära ökade kostnader i form av investeringar i förbättringsutgifter på annans fastighet i takt med att lokalytorna förslits. I övrigt har ordinarie löpande investeringar i verksamheten beräknats, främst datorer och inredning.

Låneram

Konstfack har 2012 en låneram på 35 mkr. Lån i Riksgäldskontoret per 2011-12-31 uppgår till 29,8 mkr. Låneramen för 2013 – 2015 har med de beräkningar som gjorts av investeringar med beaktande av ett nytt lokalprogram, beräknats till 27 mkr. Se vidare tabell 4, bilaga 4.

Lokalförsörjning

Konstfack har för närvarande 2 hyreskontrakt för lokalerna vid Telefonplan. Det större hyreskontraktet löper ut 2029. Ett nytt hyreskontrakt tecknades 2009 med Vasakronan avseende ett gasolförråd, och löper t.o.m. 2019. Ett arbete med ett nytt lokalprogram med sikte på 2014 har påbörjats. Konstfack har fått ett utökad utbildningsuppdrag på ca 100 helårsstudenter, främst avseende en ny lärarutbildning. Dessutom förändras nuvarande verksamhet och 2014 är det 10 år sedan flytten till nya lokaler. Den bedömning som görs idag är att lokalytan behöver utökas med drygt 500 kvadratmeter, succesivt under 2013 och 2014.

I dagsläget är det svårt att veta om Konstfack kommer att komma in med en särskild framställan om att få teckna hyresavtal som sträcker sig längre än 10 år.

Räntekonto med kredit i Riksgäldskontoret

Konstfack räknar med att likviditeten under de närmaste åren kommer att vara god. Högskolan anser att en rimlig kredit på räntekontot uppgår till 10 % av anslagen under perioden.

Avgiftsbelagd verksamhet

Av de avgifter och ersättningar som Konstfack redovisar i budgetunderlaget avseende 2011, avser drygt hälften ersättning för beställd utbildning, för Stockholms universitet och Södertörns högskola. Dessutom ingår intäkter av avgifter enligt 4 § avgiftsförordningen, intäkter från uppdragsutbildning, upplåtande av bostadslägenheter samt övriga avgifter och ersättningar.

I regleringsbrevet för 2012 har Konstfack fått anslag överförda från Stockholms universitet för att genomföra utbildning som tidigare reglerats med avtal som beställd utbildning. Under 2011 uppgick intäkterna från samarbetet kring lärarutbildningen med Stockholms universitet till ca 2,3 mkr.

Konstfack har läsåret 2011/12 intäkter från 2 studieavgiftsskyldiga studenter. Högskolan räknar, p.g.a. osäkerhet, med maximalt 4 studieavgiftsskyldiga studenter per år. Den beräknade kostnaden för studier på masterprogrammet är för närvarande 265 tkr/läsår, vilket innebär en kostnad för två års studier på drygt 0,5 mkr.

Intäkterna från uppdragsutbildning för perioden 2012-2014 beräknas minska något jämfört med 2012. Under de senaste åren har Konstfack bedrivit en större uppdragsutbildning åt Skolverket, inom ramen för det s.k. Lärarlyftet. Denna fortsätter även under 2012.

Övriga intäkter av avgiftsbelagd verksamhet beräknas vara relativt konstant under perioden.

Beräknade budget för uppdragsverksamhet framgår av tabellen nedan.

Avgifter (tkr)	2011 Utfall		2012 Prognos		2013 Ber.		2014 Ber.	
	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader
Uppdragsverksamhet	4 005	3 909	2 000	2 000	1 200	1 200	1 200	1 200
<i>varav tjänsteexport</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
Offentligrättslig verksamhet	0	0	0	0	0	0	0	0

Beslut i detta ärende har fattats av Konstfacks högskolestyrelse vid sammanträde den 14 februari 2012. Föredragande har varit förvaltningschef Elisabet Nordwall och ekonomichefen Tord Ahlenius.

På Konstfacks vägnar

Ivar Björkman
rektor

Budgetunderlag för 2013 - 2015

Tabell 1

Total budget (tkr)	2011 Utfall	2012 Prognos	2013 Ber.	2014 Ber.	2015 Ber.
<u>Verksamhetens intäkter</u>					
Anslag	137 990	152 943	152 943	152 943	152 943
Avgifter 1)	6 955	5 500	5 100	5 100	5 100
Bidrag	8 656	3 300	3 800	5 700	7 700
Finansiella intäkter	700	500	567	645	595
Summa intäkter	154 301	162 243	162 410	164 388	166 338
<u>Verksamhetens kostnader</u>					
Personal 2)	-82 845	-85 500	-86 400	-88 800	-90 900
Lokaler	-41 497	-42 800	-43 100	-44 000	-44 700
Drift/Övrigt	-23 865	-22 700	-22 800	-23 500	-24 200
Avskrivningar	-11 707	-11 758	-11 328	-9 857	-6 620
Finansiella kostnader	-649	-463	-444	-446	-577
Summa kostnader	-160 563	-163 221	-164 072	-166 603	-166 997
Årets kapitalförändring	-6 262	-978	-1 662	-2 215	-659
Utgående myndighetskapital (inkl. årets kapitalförändring)	24 072	23 094	21 432	19 217	18 558

1) Avtal om samarbete kring lärarutbildningen med Stockholms universitet upphör 2011, vilket främst förklarar minskningen av intäkter av avgifter. Medel har från 2012 överförs till Konstfacks anslag för att bedriva motsvarande utbildning.

2) Av utfallet 2011 avsåg ca 6,2 mkr KU/forskning. Konstfack erhöj sju nya externfinansierade forskningsprojekt 2009, med större utfall under 2010 och 2011. Aktiviteten i externfinansierad forskning kommer att vara låg 2012. Beräkningarna bygger på att nya projekt beviljas under åren 2013 - 2015.

3) För 2012 ingår beräknad kostnad för lönerevision med ca 2,8 mkr.

Budgetunderlag för 2013 - 2015

Tabell 2

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (tkr)	2011 Utfall	2012 Prognos	2013 Ber.	2014 Ber.	2015 Ber.
<u>Verksamhetens intäkter</u>					
Takbelopp	129 319	144 194	144 194	144 194	144 194
Beräknad avräkning (A)	129 319	144 194	144 194	144 194	144 194
Särskilda åtaganden (B)	1 224	1 235	1 235	1 235	1 235
Anslag (A+B)	130 543	145 429	145 429	145 429	145 429
Avgifter 1)	6 952	5 500	5 100	5 100	5 100
Bidrag	2 477	2 500	2 500	2 500	2 500
Finansiella intäkter	667	465	539	613	565
Summa intäkter	140 639	153 894	153 568	153 642	153 594
<u>Verksamhetens kostnader</u>					
Personal	-72 874	-78 500	-79 000	-80 000	-81 000
Lokaler	-40 790	-42 300	-42 550	-43 350	-44 000
Drift/Övrigt	-21 401	-21 800	-21 800	-22 000	-22 200
Avskrivningar	-11 273	-11 448	-11 048	-9 607	-6 420
Finansiella kostnader	-625	-443	-423	-424	-553
Summa kostnader	-146 963	-154 491	-154 821	-155 381	-154 173
Årets kapitalförändring	-6 324	-597	-1 253	-1 739	-579

1) Avtal om samarbete kring lärarutbildningen med Stockholms universitet upphör 2011, vilket delvis förklarar minskningen av intäkter av avgifter. Medel har från 2012 överförs till Konstfacks anslag för att bedriva motsvarande utbildning. I övrigt räknar högskolan med ökade intäkter från avgiftsskyldiga studenter samt minskad uppdragsutbildning (avser utbildning åt Skolverket).

Budgetunderlag för 2013 - 2015

Tabell 3

Forskning och utbildning på forskarnivå (tkr)	2011 Utfall	2012 Prognos	2013 Ber.	2014 Ber.	2015 Ber.
<u>Verksamhetens intäkter</u>					
Anslag	7 447	7 514	7 514	7 514	7 514
Avgifter och andra ersättningar	3	0	0	0	0
Bidrag 1)	6 179	800	1 300	3 200	5 200
Finansiella intäkter	33	35	28	32	30
Summa intäkter	13 662	8 349	8 842	10 746	12 744
<u>Verksamhetens kostnader</u>					
Personal	-9 971	-7 000	-7 400	-8 800	-9 900
Lokaler	-707	-500	-550	-650	-700
Drift/Övrigt	-2 464	-900	-1 000	-1 500	-2 000
Avskrivningar	-434	-310	-280	-250	-200
Finansiella kostnader	-24	-20	-21	-22	-24
Summa kostnader	-13 600	-8 730	-9 251	-11 222	-12 824
Årets kapitalförändring	62	-381	-409	-476	-80

1) Konstfack erhöj sju nya externfinansierade forskningsprojekt 2009, med större utfall under 2010 och 2011. Aktiviteten i externfinansierad forskning kommer att vara låg 2012. Beräkningarna bygger på att nya projekt beviljas under åren 2013 - 2015

Budgetunderlag för 2013 - 2015

Tabell 4

Investeringar i anläggningstillgångar (tkr)	2011 Utfall	2012 Prognos	2013 Ber.	2014 Ber.	2015 Ber.
IB lån i Riksgäldskontoret	35 692	29 848	22 543	18 265	22 158
Beräknad nyupplåning	5 863	4 453	7 050	13 750	6 750
- varav investering i immateriella anläggningstillgångar	1 481	300	200	200	200
Beräknad amortering	11 707	11 758	11 328	9 857	6 620
UB lån i Riksgäldskontoret	29 848	22 543	18 265	22 158	22 288
Föreslagen låneram	40 000	35 000	27 000	27 000	27 000
Beräknad ränteutgift	610	463	444	446	577
Ränteantaganden för nyupplåning (%)	1,78	1,6	2,0	2,5	2,5
Summa räntor och amorteringar	12 317	12 221	11 772	10 303	7 197

Budgetunderlag för 2013 - 2015

Tabell 5 Lokalförsörjning

Redovisning av lokaler (mkr)	2011 Utfall	2012 Prognos	2013 Ber.	2014 Ber.	2015 Ber.
Area, kvm LOA, utifrån lokalförsörjningsplanen					
- föregående års utgång	21 558	21 558	21 558	21 898	22 098
- ökning under året	0	0	340	200	0
- minskning under året	0	0	0	0	0
- vid årets utgång (A)	21 558	21 558	21 898	22 098	22 098
Förbättringsutgift på annans fastighet	13,0	8,7	6,3	11,4	11,4
- nyinvesteringar	0,5	0,0	2,0	8,5	1,5
- avskrivningar	4,3	4,3	4,4	3,4	1,5
Total årshyra enligt hyresavtal, utifrån lokalförsörjningsplan (B) 1)	37,8	38,6	38,9	39,8	40,5
Genomsnittlig hyra (kr/kvm LOA) 2)	1 753	1 791	1 786	1 809	1 831
Lokalkostnader (C) 3)	41,5	42,8	43,1	44,0	44,7
Genomsnittlig lokalkostnad (kr/kvm LOA) 4)	1 925	1 985	1 968	1 991	2 023
Lokalkostnadens andel av verksamhetens totala kostnader	25,8%	26,2%	26,3%	26,4%	26,8%

1) Från och med andra halvåret 2014 upphör en tioårig hyresrabatt, motsvarande 1 mkr/år.

2) Beräknas som B/A. För 2013 och 2014 har hänsyn tagits vid beräkningarna av genomsnittlig hyra/kvm att beräknad utökning sker från 1/7 respektive år.

3) Förutom ordinarie hyreskostnader enligt ovan ingår även hyra för studentbostäder, mindre förhyrningar, kostnader för elektricitet, lokaltillbehör och övriga lokalkostnader.

4) Beräknas som C/A.